

V Praze dne 4. prosince 2025

Připomínky společnosti NET4GAS, s.r.o. k návrhu společnosti eustream, a.s., dle TAR NC

Společnost NET4GAS, s.r.o., provozovatel přepravní plynárenské soustavy v České republice, předkládá následující připomínky k návrhu společnosti eustream, a.s., (dále jen „eustream“ nebo „Eustream“) v rámci závěrečné konzultace podle čl. 26 odst. 1 TAR NC:

1. Nepřiměřený nárůst referenční ceny a nesoulad s TAR NC

Navrhovaná referenční cena pro přeshraniční přepravu plynu na hraničních bodech, včetně vstupního tarifu na Slovensko z České republiky přes hraniční bod Lanžhot pro rok 2026 činí 620,5 EUR/(MWh/d)/rok, což představuje více než 70% nárůst oproti roku 2025.

Navrhovaná metodika benchmarkingu cen společnosti eustream je z našeho pohledu problematická, protože výpočet benchmarkingu na základě průměru minimálních a maximálních cen za 100 km pro vybrané individuální provozovatele přepravních soustav neodráží reálné podmínky konkurence relevantních přepravních tras (konkurenčních přeshraničních bodů).

V této souvislosti připomínáme, že cílem přijetí Nařízení (EU) 2017/460 (NC TAR) mj. bylo, aby zavedené harmonizované struktury přepravních sazeb byly navrženy tak, aby zabránily uzavření navazujícího trhu s dodávkami (Recitál (10) Nařízení). Podle našeho názoru je použitá metodika v rozporu s následujícími články TAR NC:

- a) Článek 6 bod 4. a) *srovnávací rozborů prováděné vnitrostátním regulačním orgánem, na jejichž základě se referenční ceny v daném vstupním nebo výstupním bodě upraví tak, aby výsledné hodnoty dosáhly konkurenční úrovně referenčních cen;*
- b) Článek 7 písm. e) *zajistit, aby výsledné referenční ceny nenarušovaly přeshraniční obchod.*

Navíc společnost eustream bohužel v dokumentech předložených do aktuální konzultace opakovaně přehlíží předchozí připomínky Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen “ACER”) týkající se benchmarkingu přepravních tarifů.

ACER se kriticky vyjadřoval ke způsobu benchmarkingu tarifů provedených společností eustream již v NC TAR reportu z 6. 3. 2019 (Agency Report - Analysis of the Consultation Document for Slovakia¹). V této souvislosti připomínáme některé relevantní pasáže:

4.1.1.5 Proposed application of benchmarking

(45) *Following the application of the proposed postage stamp methodology, Eustream proposes to benchmark reference prices at all the points of the system. **Eustream applies benchmarking based on the average tariffs of a selection of EU TSOs, without justifying whether these TSOs are in competition with Eustream.***

(49) *First, **the assessment should check whether there is effective pipeline-to-pipeline competition.** According to Article 13(1) and Recital (8) of Regulation (EC) No 715/2009 and to Article 6(4) of the NC TAR, benchmarking is only to be considered in the case of effective pipeline-to-pipeline competition. **The existence of pipeline-to-pipeline competition should be assessed at least by taking into account***

¹ https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/Agency%20report%20-%20Analysis%20of%20the%20consultation%20document%20for%20Slovakia.pdf

the expectation that competing systems provide a real choice for transmission users. While it could be argued that, for certain flows, the Slovak system is indeed in a situation of effective pipeline-to-pipeline competition, Eustream does not present any analysis in this respect. Therefore, the Agency recommends the NRA to provide, in its final decision, the evidence of effective pipeline-to-pipeline competition, and to which points this applies.

*(50) Second, **the assessment should identify the tariffs of such alternative routes.** This step implies identifying the competitive level of reference prices. The Agency notes that benchmarking, pursuant to Article 6(4)(a) of the NC TAR, shall be based on comparative values that can be soundly reasoned. The Agency notes that Eustream performs benchmarking by comparing entry and exit reference prices from a wide range of European TSOs, including those not necessarily competing with Eustream. **Therefore, the Agency recommends the NRA to base the benchmarking adjustment on competing alternative routes only, by including the relevant competing pipelines in its analysis and excluding those that are not in scope,** following the analysis as described in the previous step.*

*(52) Fourth, **benchmarking should be applied to IPs only.** According to Article 6(4)(a) of NC TAR, benchmarking shall consist in an adjustment applied at a 'given entry or exit point'. The Agency notes that this has to be interpreted as **applying benchmarking at cross-border points only (and possibly only at points related to a certain route), as pipeline-to-pipeline competition mostly affects the utilisation of a system for transit purposes.** Instead, Eustream proposes to apply benchmarking to all entry and exit points of the system, including domestic points. The Agency notes that this application of benchmarking:*

- effectively results in the replacement of the reference prices derived for all points using the proposed RPM by tariffs calculated on the basis of benchmarking. At the same time, some of these tariffs are substituted using different methodologies at domestic points and at points with third countries.*
- results in a decrease of entry tariffs which are also used for the purpose of supplying domestic users, where no competition exists.*

Naposledy se ACER vyjádřil ke způsobu benchmarkingu tarifů provedeného společností eustream ve svém reportu z 22. 7. 2024 (Analysis of the Consultation Document on the Gas Transmission Tariff Structure for Slovakia²), který se týkal nastavení cen přepravy plynu na rok 2025. Opět citujeme z tohoto reportu:

*(14) The Agency provides the following recommendations to the NRA to complement the motivated decision published on 5 June 2024, or **to improve its next consultation on the RPM**, should this process take place by 2025:*

*(16) Second, on the application of benchmarking, the Agency recommends that the **NRA follow the steps described in sections 4.1.1.5 and 4.1.1.6 of the 2019 ACER report on the tariff consultation** when applying the benchmarking adjustment, which include:*

- Checking whether there is **effective pipeline-to-pipeline competition**;*
- Identifying the tariffs of such alternative routes;*
- Determining the level of cost-based tariffs in the Slovak system;*
- **Applying benchmarking only to the points of the Slovak network that are effectively in competition.***

*(59) Regarding the benchmark applied to IPs, **Eustream does not provide an assessment on the routes against which the Slovak transmission network is competing** in the consultation document*

*nor in the accompanying document "Methodology for setting the tariffs for the access to the transmission network and natural gas transmission". Instead, the TSO provides a range of maximum and minimum tariffs applicable to the networks of Austria, Czech Republic, Germany, Hungary, Italy and the Polish Transit Gas Pipeline System (TGPS) and **proposes to adjust tariffs based on the average value of this basket:***

- Where the reference prices derived using the proposed RPM are below the average, the TSO foresees the possibility to increase reference prices for the Slovak network.*
- Where the reference prices derived using the proposed RPM are above the average, the TSO foresees the possibility to decrease reference prices for the Slovak network. Eustream provides the following table summarising the maximum and minimum level of entry and exit tariffs at selected networks.*

*(61) The Agency notes that **the information provided by Eustream does not adequately justify the application of the benchmarking adjustment to IPs.***

*(62) First, **Eustream does not identify the routes that are in competition. In the absence of routes in competition, it is not possible to benchmark tariffs to a level considered as competitive.***

*(63) Second, **Eustream does not justify how the identified networks are relevant for this assessment. The relevant tariffs to be considered should be related to the cost of transporting gas across specific routes, not the minimum and maximum tariffs across EU networks.***

(68) The Agency remarks that the benchmarking adjustment is intended for routes that are in competition. The Agency notes that the Slovak transmission network is not in competition with other networks when supplying domestic end-users. As a result, the Agency does not consider the proposed application of the benchmarking adjustment to domestic exit points compliant with the NC TAR.

Veškeré výše uvedené výhrady ACER k benchmarkingu tarifů považujeme za plně validní i v kontextu probíhajícího konzultačního procesu. Bohužel je evidentní, že eustream ve svých aktuálně předložených a konzultovaných dokumentech tyto předešlé připomínky k benchmarkingu tarifů nezohlednil.

Navrhovaný nárůst je z pohledu NET4GAS neudržitelný a povede k úrovni přepravních tarifů na Slovensku, které nejen že několikanásobně (4-7 krát) převyšují ceny v okolních zemích (např. ČR, Maďarsko, Rakousko aj.), ale zároveň vytváří bariéry pro přeshraniční obchod, neboť výše tarifů bude odrazovat obchodníky od využívání trasy přes Slovensko, a tím zároveň i přes Českou republiku.

Nadto, zejména krátkodobé přepravní produkty (denní a vnitrodenní) na Slovensku podléhají téměř trojnásobným multiplikátorům, což povede k nákladům na tranzit plynu přes Slovensko, které přesáhnou 10 EUR za MWh přepraveného plynu – tedy více než devítinásobek ceny přepravy západního plynu na Slovensko přes území České republiky!

2. Rozpor s principy energetické solidarity EU

Navýšení tarifů je v rozporu s principy energetické solidarity, a mimo jiné také s předchozími prohlášeními slovenské vlády, kdy například po jednání s představiteli Evropské komise dne 6. června 2025 bylo ze slovenské strany poukázáno na vysokou výši tranzitních poplatků v západní Evropě a uvedeno také, že je třeba: „posílit princip solidarity mezi členskými státy, a to jak v otázce cen energií, tak v oblasti bezpečnosti dodávek“ a „zároveň jsme vyzvali Evropskou komisi, aby zvážila regulaci tranzitních poplatků...“.

Oproti tomu navrhovaná eskalace přepravních tarifů na Slovensku přímo postihne zvýšeným nákladem na přepravu plynu okolní země, jako je zejména Ukrajina a v případě uvažovaného omezení či úplného zastavení dodávek ruského plynu do Evropy například také Maďarsko.

3. Ohrožení toků plynu přes slovenskou plynárenskou infrastrukturu

Opakovaně bylo prokázáno, jako např. i v Německu v letech 2023 a 2024, že přílišný růst přepravních cen (v uváděném příkladě zavedení a eskalace tzv. gas storage neutrality charge) má negativní vliv na celkový objem přepravovaného plynu, což v konečném důsledku může vést i k negativním dopadům na výnosy z přepravy plynu. V době, kdy je klíčové podporovat diverzifikaci toků a posilovat dodávky plynu do regionu střední a východní Evropy také z alternativních směrů, a to včetně západní Evropy, představuje návrh na eskalaci tarifů překážku pro budoucí vyšší využití slovenské přepravní soustavy.

Tento vývoj je patrný již dnes, kdy jsou mj. pro dodávky plynu na Ukrajinu primárně využívány alternativní přepravní trasy, než je slovenská infrastruktura, a to právě také z důvodu vysokého nastavení tranzitních poplatků přes Slovensko. Dle dostupných informací se dá zároveň předpokládat, že pro dodávky plynu na Ukrajinu, ale i do dalších zemí v regionu, budou tyto trasy dále rozvíjeny, či se budou postupně rozšiřovat další přepravní trasy – jako je např. přímá dodávka z řeckých LNG terminálů – a cenová konkurence na přepravních trzích tak bude dále zesilovat.

4. Dopad na likviditu slovenského trhu a domácího zákazníka

Aplikace navrhovaných tarifů na vstupních bodech na Slovensko má současně potenciál výrazně snížit likviditu a navýšit cenovou úroveň slovenského velkoobchodního trhu, a to se všemi negativními dopady na slovenské odběratele plynu, včetně celkového růstu velkoobchodní cenové úrovně.

5. Multiplikátory krátkodobých produktů

Kromě navrhované eskalace ročních tarifů je přetrvávajícím problémem i aplikace vysokých, a to až trojnásobných multiplikátorů na krátkodobé přepravní produkty, které mají potenciál zásadně omezovat objem krátkodobých dodávek plynu na slovenský trh (včetně tzv. spread tradingu), a tím snižovat jak výnosy z přepravy plynu, tak i celkovou likviditu slovenského trhu.

Závěr:

S přihlédnutím k výše uvedenému společnost **NET4GAS, s.r.o. navrhuje, aby slovenské přepravní tarify na hraničních bodech nebyly dále navyšovány.** Současně **navrhujeme snížení multiplikátorů pro krátkodobé přepravní produkty, které by podpořily přeshraniční obchod a zvýšily budoucí využití slovenské plynárenské infrastruktury,** a přispěly tak k celkové energetické stabilitě regionu. Máme rovněž za to, že při uváděných plánovaných kapacitách, a to ani při jejich maximálním (90%) využití, nemohou variabilní náklady v soustavě dosáhnout úrovně ospravedlňující navrhovaný poplatek na základě toku ve výši 0,85 % na vstupních a zároveň i výstupních bodech.

Navrhovaná nová struktura tarifů může naopak vést k tomu, že se **Slovensko stane izolovanou přepravní soustavou na konci budoucích přepravních tras, bez reálné možnosti dalšího tranzitu plynu do sousedních zemí,** jako je Ukrajina, nebo dalších států regionu – zejména v případě omezení či zákazu dovozu ruského plynu do Evropy. Tato situace motivuje země a obchodníky s plynem v regionu k hledání alternativních přepravních tras, přičemž země, ze kterých by do regionu mohly dodávky alternativně směřovat, jako například Řecko nebo Polsko, naopak činí aktivní kroky k rozšiřování tamější přepravní infrastruktury a cenovému zefektivnění dodávek z jejich regionu s cílem více využít své přepravní soustavy. Slovensko by se tak kvůli

současné tarifikaci mohlo ocitnout mimo hlavní přepravní trasy, a do pasti nekonkurenceschopné ceny tak vtáhnout i Českou republiku a NET4GAS, s.r.o.

Připomínáme, že to byl slovenský eustream, který v minulosti velmi silně kritizoval účel vybudování zamýšlených přeshraničních propojení mezi Českou republikou a Rakouskem (projekt „BACI“) a Českou republikou a Polskem (projekt „STORK II“) s argumentem existence cenově výhodné alternativní přepravy přes Slovensko. Současná úroveň a navrhované zvýšení přepravních tarifů na Slovensku na roky 2026-2027 však tento argument více než popírá.

Osoba určená k vypořádání připomínek:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]